

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2012

STYRELSEARBETE

Styrelsen 2012 har bestått av Ingrid Eckerman ordförande, Björn Fagerberg vice ordförande, Maria Petri kassör, Anne von Heideman sekreterare, Margareta Falk-Hogstedt, Anette Maltinus, Lena Sjødell, Ingela Övermark, Bertil Hagström och Oona Lagström (studentrepresentant). Adjungerad har varit Anders Romelsjö.

Till revisorer utsågs Gunnar Balkström och Carl-Gustaf Elinder och till revisorssuppleant Nils Feltelius. Till valberedning utsågs Åke Thörner (sammankallande), Gustav Ullenhag och Karl-Henrik Robèrt.

Årsmötet ägde rum söndag den 18 mars i kollektivhuset Sockenstugan i södra Stockholm. Cirka 15 medlemmar deltog. Mötet inleddes med lunch varefter Pär Holmgren, meteorolog, hedersdoktor vid Uppsala universitet, Artister för Miljön, talade om klimatet under rubriken "Det kommer aldrig vara för sent - för att göra så mycket som möjligt!" Därefter vidtog mötesförhandlingarna.

Styrelsemöten ägde rum den 13 januari, 15 februari, 18 mars (konstituerande möte), 17 april, 29 maj, 3 september, 13 oktober i samband med ett endagsinternat och 11 december. Förutom vid årsmötet och endagsinternatet har styrelsemötena skett per telefon. Vid internatet deltog bl.a. Barbro Robertsson.

Styrelseledamöterna har följande intresse/ansvarsområden:

Ingrid Eckerman: Läkemedel, internationellt arbete, hemsidan, kommunikation.

Maria Petri: Kassa, bokföring.

Anne von Heideman: Mat, protokoll, medlemsregister.

Björn Fagerberg: Nanoteknologi, kadmium, Läkartidningen.

Bertil Hagström: Läkemedelsförskrivning, kemikalier, Läkaresällskapet.

Lena Sjødell: Djurhållning, privat konsumtion, studentgruppen.

Margareta Falk Hogstedt: Läkares bristande miljöengagemang, klimatet.

Anders Romelsjö: Depleted uranium (DU).

MEDLEMMAR

Antalet medlemmar enligt medlemsregistret var vid årsskiftet 216 st, varav 15 st var nya under 2012. Av de 216 har 17 stycken ej betalat medlemsavgift vare sig under 2011 eller 2012, trots påminnelser, varför de kommer att tas bort från medlemsregistret.

EKONOMISK REDOVISNING

Medlemsavgifterna har varit för fullbetalande medlem 250 kr, för studenter 20 kr, och för stödmedlemmar 400 kr. 165 medlemmar betalade medlemsavgiften för 2012 (oförändrat jämfört med 2011).

Behållningen på föreningens postgirokonto var 1 januari 2012 67 907 kr, och 31 december 2012 24 634 kr. Behållningen på Salus sparkonto har ökat med räntan 66 kr till 11 084 kr. Föreningen har gått med en förlust på 43 207 kr. Stora utgifter under året har varit utskick till medlemmar, resor inom och utom Sverige och deltagande i konferenser.

Inkomster har varit fullbetalande medlemsavgifter 43 250 kr, studentmedlemmar 100 kr, stödmedlemmar 2 000 kr och frivilliga bidrag 500 kr. T-tröjor har sålts för 250 kr. Medlemsintäkterna har varit i samma storlek som tidigare år. Ett seminarium i egen regi hade kunnat öka intäkterna.

Utskick Under året utkom två enkel- och ett dubbelnummer av Nyhetsbrevet, varav ett innehöll kallelsen till årsmötet. Övriga utskick var påminnelser om förnyelse av medlemsskapet. Utskicken har totalt kostat 40 472,55 kr, varav tryckning och utskick 27 059 kr, layout/redigering av Nyhetsbrevet 6 900 kr och porto 6 513 kr.

Hemsidan har kostat 4 465 kr varav 3 465 kr i domänkostnad och 1 000 i arbete (arvoderade till ordföranden för arbete med hemsidan).

Möteskostnader Kostnader för årsmötet var 4 522 kr, varav 2 034 kr för resor, 998 kr för mat, 200 kr för logi och 1 090 kr gåva till föreläsare (trädplantering i Afrika). Kostnader för övriga styrelsemöten var 3 916 kr varav resor 1 295 kr, mat 758 kr och telefonmöten 1 863 kr. Arbetet i övrigt kostade 4 328 kr varav 3 445 kr var resor, 474 kr mat och 170 kr logi.

Internationellt Inga medlemsavgifter till ISDE eller Climate and Health Council har betalats under året.

Konferenser Kostnaderna för ordförandes deltagande i CleanMed, Malmö var 7 894 kr, därav konferensavgift 5 850 kr, resor 994 kr och traktamente 1 100 kr. Läkarestämman kostade 7 568 kr varav resor för gästföreläsare från Danmark 5 051 kr (varav Läkarsällskapet står för 5 000 kr), inrikesresor 1 647 kr och logi för deltagarna 870 kr. Utgifter för Åke Wennmalms deltagande i SAICM, Belgrad 2011, var 2 023 kr varav utgifter resa 3 625 kr, logi 1 639 kr och bidrag från ISDE 3 240 kr.

Verksamhet Utgifter för Charlotta Nelssons deltagande i Miljöstyrningsrådet 2011-2012 var 3 637 kr varav resor 2 122 kr, logi 1 095 kr, traktamente 420 kr. Göteborgsgruppens aktiviteter (caféaftnar mm.) har kostat 2 270 inklusive smörgåsar 1 375 kr och kostnader för föredragshållare professor Olle Söder.

Administration Revision kostade 1 875 kr. Bokföringsprogram 1 650 kr. Plusgiroavgift 467 kr. Utskick av pressmeddelanden (inför seminarier) via TT 2 645 kr. Föreningens tre e-postadresser med businesspaket för ordföranden har kostat 1 140 kr. Kontorsmateriel för arkivering 500 kr.

EXTERN KOMMUNIKATION

E-adress finns till 181 av medlemmarna. Ett flertal elektroniska brev har sänts till dessa, inklusive Nyhetsbrevet i elektroniskt format. Ett mindre antal av medlemmarna har av sagt sig Nyhetsbrevet i pappersformat.

Nyhetsbrevet har utkommit med två enkel- och ett dubbelnummer. Alla nummer finns på hemsidan, vissa texter också som separata artiklar.

Hemsidan har cirka 1 300 unika besökare per månad, en ökning med cirka 300 sedan föregående årsmöte (ingen justering gjord för sökmaskiner). Sidan har fått en kommentatorsfunktion som dock utnyttjas endast sparsamt. Intresset för föreläsarkatalog har inte varit uttalat. Likaså hålls möjligheten till forum vilande.

Läkare för Miljön är medlem i Facebook och har 546 vänner (nästan 200 fler än 2012), de flesta inte läkare dock. På Twitter har vi över 300 följare och antalet stiger. På båda marknadsförs Nyhetsbrevet, seminarier och nya artiklar på hemsidan.

Annons har varit införd i tidningen AllmänMedicin (gratis). Pluggannonser för Läkartidningen har tagits fram men ännu inte använts.

Viktigare nyheter, t.ex. Nyhetsbrevet, seminarier och vissa artiklar på hemsidan, har marknadsförts via MyNewsdesks gratisfunktion, vilket har renderat upp till 700 visningar på en månad. Vid något tillfällen har TT-meddelanden gått ut.

Allmänt kan sägas att föreningen tycks mer känd utanför läkarskrået än inom det.

KONTAKTER MED SVERIGES LÄKARFÖRBUND (SLF)

Kontakterna med Läkarförbundet har under året varit vilande.

KONTAKTER MED SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET (SLS)

SLS antog både förslaget till internationell gästföreläsare (bidrag 5 000 kr) och till symposium, i båda fallen med temat barn och kemikalier. Gästföreläsaren Philippe Grandjean presenterades i SLS Aktuellt 3/2012 och i 1/2013 refererades symposiet.

Bertil Hagström deltog i fullmäktigemötet 9.10.

INTERNATIONELLT

HCWH Europe (Health Care without Harm): Ingrid Eckerman deltog i CleanMed Europe, Malmö

ISDE (International Society of Doctors for the Environment): Kontaktperson Ingrid Eckerman. Diskuterat upplägget beträffande läkemedelsfrågan i SAICM (ansvarig är Lilian Corra). Deltog i årsmötet i Malmö 28-29.9.

EU-projekt

Följande personer har utsetts till LfM:s representanter i olika arbetsgrupper:

- Miljöstyrningsrådet, expertgrupp för kriterier vid upphandling av medicinskteknisk utrustning: Charlotta Nelsson, Karlstad och Ingrid Eckerman. Stor aktivitet under året.
- Läkemedelsverket, Flagship project Make the Baltic Sea a Lead in Sustainable Development for Pharmaceuticals: Åke Wennmalm. Aktiviteten osäker.
- Nationella styrgruppen för NMP 2012.1.3-3 Nanomaterial regulatory testing: Björn Fagerberg har varit med på ett möte.

Finland

Anne von Heideman har kontaktat finska kollegor för att undersöka möjligheten till samarbete.

Danmark

FMF (Foreningen for Miljø & Folkesundhed), vår danska systerförening, har gått upp i annan förening. Nyhetsbrevet som pdf-fil brukar skickas till kontaktperson.

VERKSAMHET

Göteborg

- Arbetsutskottet i Göteborg har haft sex möten med minnesanteckningar. Lena Sjödell och Björn Fagerberg har deltagit i Ingenjörers för Miljön planering av sk. caféaftnar med föredrag och diskussioner. Studentgrupp

- Studentgruppen har ingått i Sahlgrenska Akademiens nystartade miljögrupp *Sahlgrenska Students for Sustainability*, där det planeras aktiviteter såsom seminarier, diskussionsforum och filmkvällar.

Nanoteknologi

Björn Fagerberg är LfM:s representant i SwedNanoTech och har bidragit med synpunkter på ansökan till forskningsstiftelsen Vinnova "Nanoteknik för hållbar samhällsutveckling". Nanosäkerhet är ett underrepresenterat område. Två seminarier har ordnats i Göteborg (se nedan).

SEMINARIER

Ekocentrum

Två caféaftnar anordnades i samarbete med Ingenjörer för Miljön och Nano Connect Scandinavia på Ekocentrum i Göteborg. Ämnet var "Nanoteknik för samhället" den 15.2 och "Nanomedicin och nanoteknik" den 22.2.

Sahlgrenska Academy Students for Sustainability

Studentgruppen anordnade en välbesökt lunchföreläsning med efterföljande workshop. David Gunnarsson, Naturskyddsföreningen, talade över ämnet "Hur hormonstörande ämnen påverkar vår fertilitet". Workshopen "Miljösmarta val i din vardag" leddes av Rebecka Hallencreutz, Jordens vänner. Grön mat serverades.

Västra Götalands politiker

Den 7.6 talade Björn Fagerberg och miljömedicinaren Lars Barregård om nanoteknologi för miljöpolitiker i Västra Götaland.

CleanMed Europe 2013

Ingrid Eckerman var ansvarig för sessionen om läkemedel och miljö.

Medicinska riksstämman

LfM:s programpunkter på riksstämman i Älvsjö var samlade den första dagen 28.11.

- Gästföreläsare Philippe Grandjean, Syddansk universitet talade om "Chemical brain drain of today's children". Presentation i SLS Aktuellt 3/2013.
- Symposium "Barn, kemikalier och folksjukdomarna - om hormonstörande ämnen" i samarbete med sektionerna för bl.a. allmänmedicin, pediatrik, arbets- och miljömedicin. Moderator Bertil Hagström. Föreläsare Olle Söder, Monica Lind, Carl-Gustav Bornehag och Henrik Vibert. Symposiet var mycket välbesökt och bidrog till ett par nya medlemmar. Referat i Läkartidningen 49/2012 och SLS Aktuellt 1/2013.
- Samtal mellan Philippe Grandjean och Ingrid Eckerman i Läkaresällskapets monter.

ARTIKLAR

- Moderna läkare 1/2012: Artikel av Ingrid Eckerman "Hållbarhet och framtidens sjukvård".
- Läkartidningen 14-15/2012: Temanummer "Läkemedel som miljöhot". Björn Fagerberg och Bertil Hagström ansvariga.

SKRIVELSER OCH POLICYFRÅGOR

- LfM undertecknade, tillsammans med andra organisationer, ett brev till Carl Bildt från ARK (Aktionsgruppen mot radioaktiv krigsföring). Kravet var att Sverige skulle stödja resolutionen i FN:s nedrustningskommitté om att tillämpa försiktighetsprincipen beträffande vapen med utarmat uran (depleted uranium, DU). Sverige lade dock återigen ned sin röst, tillsammans med ett fåtal andra länder.
- Insänt yttrande till SLS inför deras remissvar till LMV om kassation av läkemedel. Skickad för kännedom till SLF som lade det till sitt eget remissvar.
- Ett frågeformulär inför en rapport på EU-nivå om miljörisiker av läkemedel besvarades med SAICM-papperet från 2011.

ÖVRIGT

- Björn Fagerberg har föreläst om kadmium i avlopp vid konferens i Uppsala 22.3 med temat Vatten - avlopp - kretslopp.
- Ingrid Eckerman och Tryggve Årman föreläste över läkemedel och miljö respektive klimatförändringar och hälsa på Globalen i Malmö 23.5.
- Bertil Hagström deltog i konferensen Klimatanpassning 2012 den 25.9.
- Ingrid Eckerman deltog i Naturskyddsföreningens höstmöte "Hur gör vi då?" 23.11.
- Linda Arwidsson Wemmert (m) har bett om en träff med LfM för att diskutera en rapport om kemikalier. Monica Lind har utsetts som kontaktperson.

Stockholm mars 2013

Ingrid Eckerman

Björn Fagerberg

Maria Petri

Anne von Heideman

Margareta Falk Hogstedt

Lena Sjödel

Bertil Hagström

Oona Lagström

Anette Maltinus

Ingela Övermark